

TİM TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

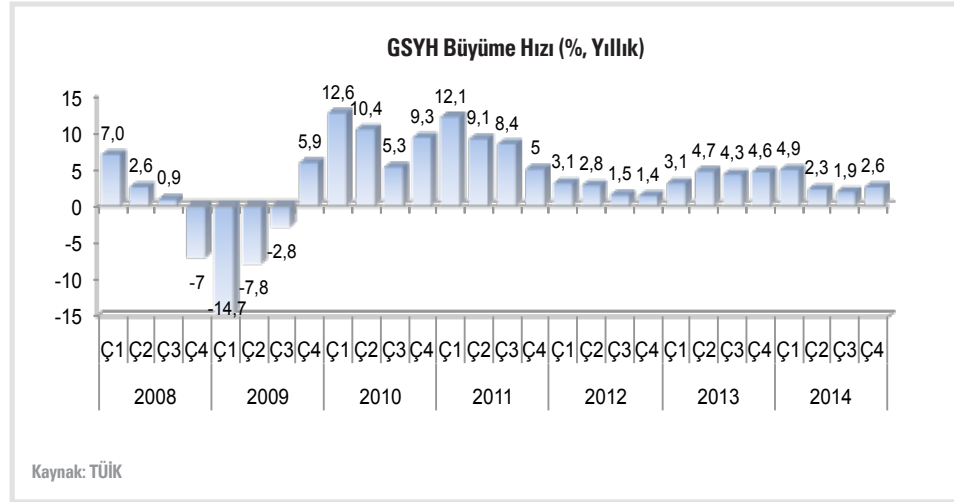
MİLLİ GELİR VE BÜYÜME

Gayrisafi Yurtiçi Hâsıla (G S Y H) , 2014 yılının 4. çeyreğinde, önceki yılın aynı dönemine göre %2,6 oranında büyüdü. Bu dönemde beklentilerin üzerinde %2,4'lük bir büyüme sergileyen özel tüketimin, GSYH hızına 1,6 puanlık katkı verdiği görüldü. Tüketimi, gerçekleştirdiği %3,4 oranındaki yükselişle

büyümeye 0,9 puanlık katkı yapan ihracat izledi. İthalat ise bu dönemde %4,6 artarak GSYH gelişim hızı üzerinde 1,3 puanlık olumsuz rol oynadı. Yılın son çeyreğinde özel yatırım harcamaları %0,9 artarak büyümeye sınırlı bir katkı verirken, toplam kamu harcamaları ise ekonominin gelişim hızı üzerinde 0,2 puanlık aşağı yönlü etki yaptı.

Bu veriler doğrultusunda Türkiye ekonomisi, 2014 yılını %2,9'luk bir büyüme hızıyla geride bıraktı. Bu gerçekleşmede, önceki çeyrek rakamlarına dair yapılan yukarı yönlü revizyonlar da etkili oldu. 2014 yılında ekonomik büyümeye en büyük katkı 1,8 puanla ihracattan gelirken, onu, 0,9 puanla özel tüketim izledi. Özel yatırımlar ise, yılın

ikinci yarısında toparlanma eğilimi göstermekle birlikte, 2014 GSYH gelişim hızına 0,1 puanla sınırlı bir etki yaptı. Sektörler kanadında ise, 2014 yılı büyümesine en büyük destek, her biri 0,9 puan olmak üzere, finans ve imalat sanayi sektörlerinden geldi. Söz konusu dönemde tarım sektörü ise, GSYH gelişim hızını 0,2 puan olumsuz etkiledi.



GSYH 4. Çeyrekte Yıllık %2,6 Büyüdü

2014 Yılında Büyümenin Motor Gücü İhracat Oldu

İç Talep Son Çeyrekte Canlandı

SANAYİ SEKTÖRÜ

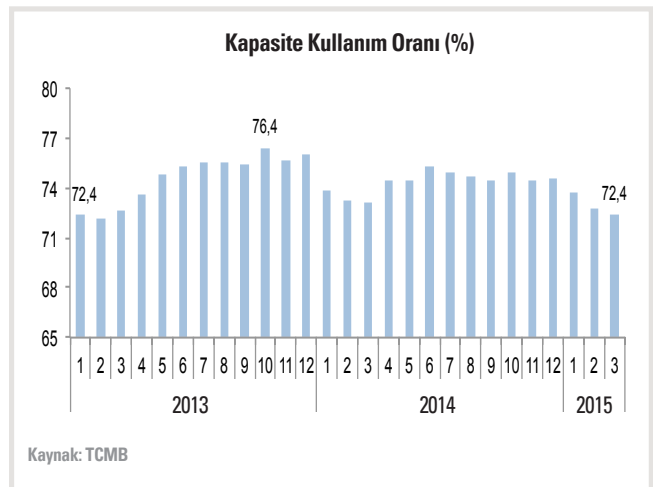
Sanayi Üretim Endeksi Ocak ayında yıllık %2,3 oranında bir düşüşle 112,3 puan oldu. Endekste düşüşte ara malı ve dayanıksız tüketim malları imalatı rol oynarken, diğer gruplarda artış görüldü. İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (KKO) ise, Mart ayında %72,4 olarak gerçekleşti. Mevsimsel et-

kilerden arındırılmış oran ise, 0,2 puan düşüşle %73,9 oldu. KKO, bir önceki yılın aynı ayına göre de, 0,7 puan düşüş kaydetti. Oranın yıllık değişiminde, yatırım malları ile gıda ve içecekler dışındaki tüm grupların olumsuz katkı verdiği gözlenirken, yatırım mallarındaki kapasite kullanım oranı ise, 2,7 puan yıllık artışla %73,9 oldu.

Kapasite Kullanım Oranı %72,4 Oldu

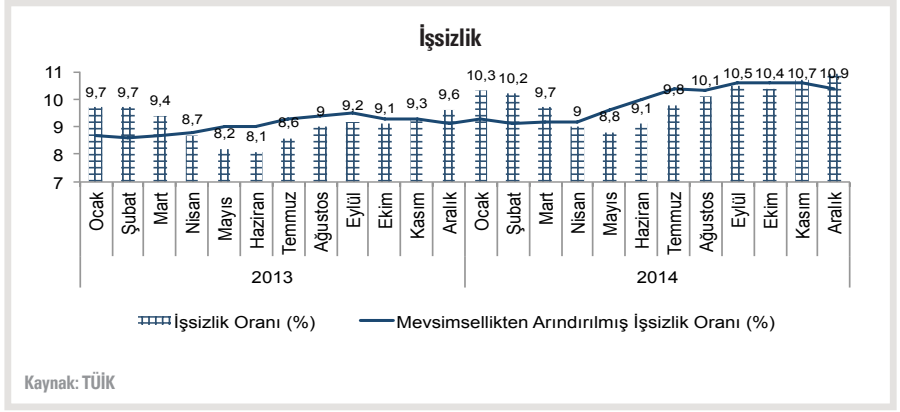


Yatırım Malları Yükselişini Sürdürüyor



İŞGÜCÜ PİYASALARI

Kasım ayında %10,7 olarak gerçekleşen işsizlik oranı, Aralık'ta %10,9 seviyesine yükseldi. Oran erkeklerde %10,2, kadınlarda ise %12,6 olarak kaydedildi. İşsizlik oranının yukarı yönlü hareketinde, mevsimsel etkilerin de rolü görüldü. Öte yandan veriler, Aralık döneminde istihdam oranının %44,7'ye gerilerken, işgücüne katılım oranının ise %50,2 seviyesinde gerçekleştiğini gösterdi. İşgücüne katılım, erkeklerde %70,8, kadınlarda ise %30 oranında gerçekleşti. Aralık ayında ayrıca, genç işsizlik oranının %20,2, tarım dışı işsizlik oranının ise, %13 düzeyinde kaydedildiği gözlemlendi. 2014 yılı genelinde işsizlik oranı ise, %9,9 oldu.



Kaynak: TÜİK

2014 Yılında İşsizlik Oranı %9,9 Oldu



Aralık Ayı İşsizliğinde Mevsimsel Faktörler Gözlemlendi



PARA POLİTİKASI ve ENFLASYON

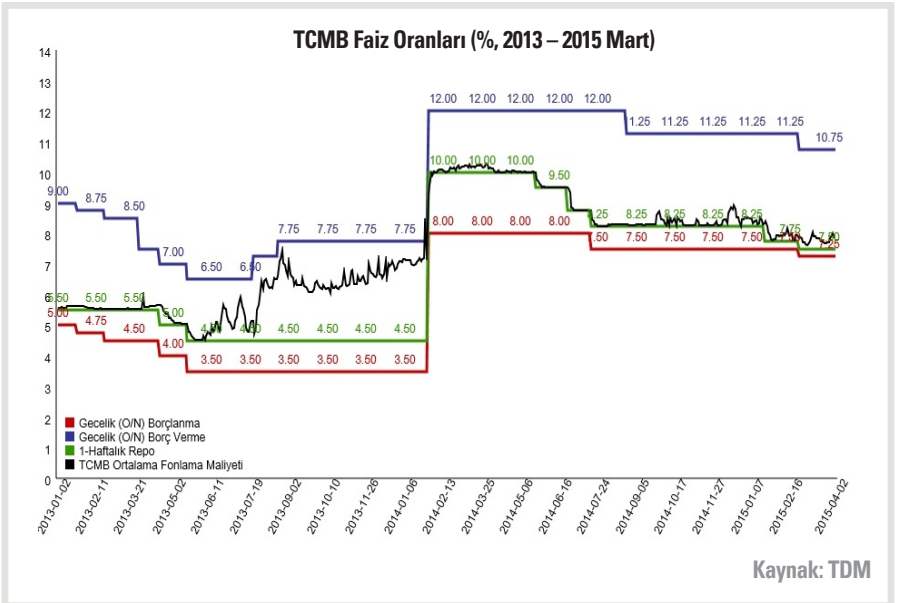
Para Politikası Kurulu (PPK), 17 Mart 2015 tarihli toplantı sonrasında, kredi büyüme hızlarının makul düzeylerde seyrettiğini ve çekirdek enflasyondaki olumlu gidişatın devam ettiğini belirtti. Öte yandan küresel piyasalardaki belirsizlikler ve gıda fiyatlarındaki artışların para politikasındaki temkinli yaklaşımın sürdürülmesini gerektirdiğini bildiren Kurul, bu doğrultuda faiz oranlarının sabit tutulmasına karar verdi. PPK ayrıca, para politikası kararlarının enflasyon görünümündeki iyileşmenin hızına bağlı olacağını ve bu çerçevede belirgin bir iyileşme sağlanana kadar getiri eğrisini yataya yakın tutmak suretiyle para politikasındaki sıkı duruşu sürdüreceğini bildirdi.

Enflasyon ise, Mart ayında beklentilerin üzerinde geldi. Bu dönemde bir önceki yılın aynı ayına göre %7,61 artan Tüketici Fiyatları Endeksi'nde (TÜFE), önceki aylarda olduğu gibi yine gıda fiyatlarındaki artışın ağırlıklı etkisi görüldü. Yıllık bazda %14,12 oranında yükselen gıda ve alkolsüz içecekler fiyatları, söz konusu enflasyon oranına 3,4 puanlık katkı verdi. Bununla birlikte, sırasıyla %8,03 ve %12,76 oranlarında artan konut ile lokanta ve oteller fiyatları da, yıllık enflasyona katkı yapan grupların başında geldi. Öte yandan Şubat ayına göre %1,19 oranında artan TÜFE'nin aylık yükselişinde de, gıda fiyatları yukarı yönlü etkisiyle dikkat çekti.

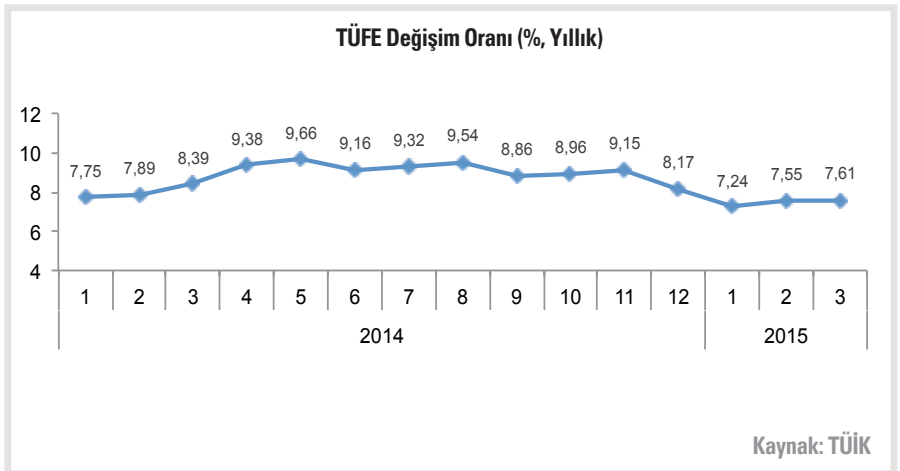
Merkez Bankası Faize Dokunmadı



Enflasyon Mart Ayında Beklentilerin Üzerinde Geldi



Kaynak: TDM



Kaynak: TÜİK

İHRACATTAKİ GELİŞMELER

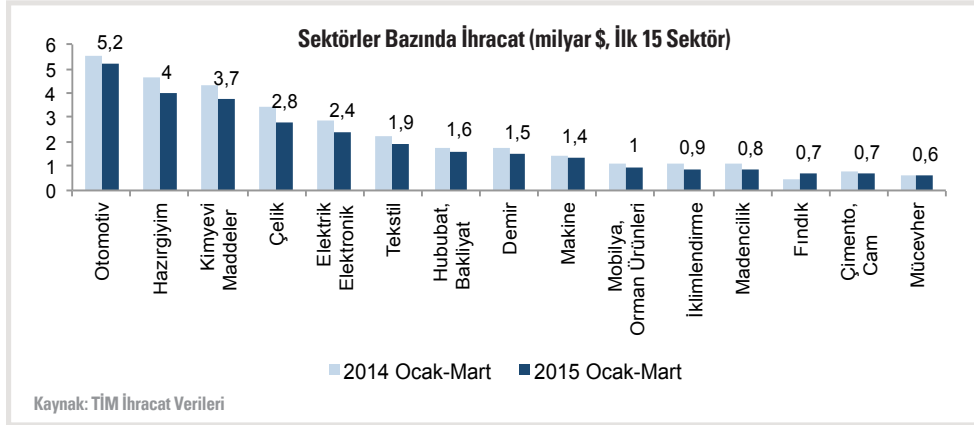
TİM verilerine göre, Mart ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %13,4 oranında düşerek 11,2 milyar dolar oldu. Mart ayında en çok ihracat yapan sektör 1,8 milyar dolarla otomotiv olurken, bunu

sırasıyla 1,4 ve 1,3 milyar dolarlık ihracatla, kimyevi maddeler ve mamuller ile hazır giyim ve konfeksiyon sektörleri takip etti. Bu dönemde otomotiv ihracatı %16,7 oranında yıllık düşüş kaydederken, hazır giyim ve kimya

sektörleri ise sırasıyla %16,9 ve %7,3 oranlarında daralma sergiledi. Öte yandan, Mart ayı ihracat sıralamasında 4. sırada yer alan çelik sektörü %17,6 oranında düşüş yaşarken, 5. ve 6. sıralardaki sahip olan elekt-

ronik ve tekstil sektörlerinde de, sırasıyla %20,3 ve %11,6'lık gerileme gerçekleşti. Bu dönemde sektörler genelinde en güçlü performans, yıllık %35,7 artış ile fındık ve mamulleri sektöründe, en keskin düşüş ise, ihracatı %51,6 oranında gerileyen gemi ve yat sektöründe görüldü.

Bu doğrultuda, Mart ayında yıllık ihracat gelişim hızına en olumlu katkıyı 0,4 yüzde puanla fındık ve mamulleri sektörü yaptı. İlgili dönemde toplam ihracat gelişim oranını aşağı yönlü etkileyen sektörlerin başında ise, otomotiv ve hazır giyim geldi. Bu iki sektör, Mart ayında Türkiye'nin toplam ihracat hızını sırasıyla 2,7 ve 2,1 puan olumsuz etkiledi. Bu dönemde ihracatın aşağı yönlü hareket etmesinde, Euro/Dolar paritesindeki düşüş yine büyük ölçüde etkili oldu. Mart ayında kilogram bazında ihracat ise, yıllık %4,4 oranında artış sergiledi.



Ihracatı Parite Etkisi Vuruyor



Ihracat Kilogram Bazında Artış Kaydetti



ÜLKELER VE İLLER BAZINDA İHRACAT

TİM verilerine göre, Mart ayında en çok ihracat yapılan ilk 5 ülke sırasıyla Almanya, Irak, İngiltere, ABD ve İtalya oldu. Bu dönemde Almanya'ya yapılan mal ihra-

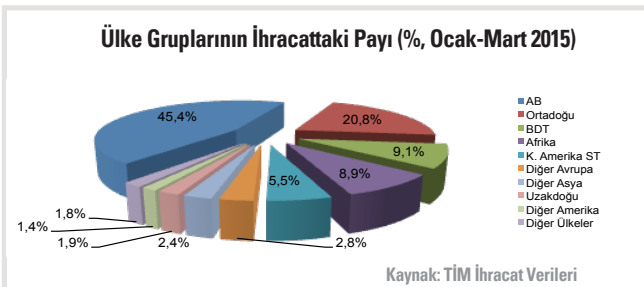
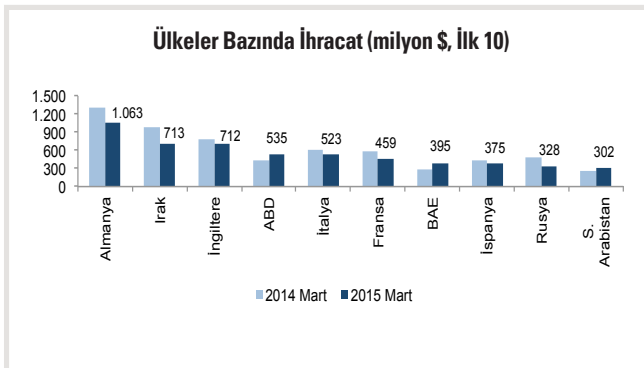
catı, bir önceki yılın aynı ayına göre %18,7 oranında gerilerken, Irak pazarındaki düşüş de %27,9 oranında devam etti. Aynı dönemde İngiltere ve İtalya pazarları ise, sırasıyla %9,7

ve %15,1 oranlarında gerileme sergiledi. ABD'ye ihracat Mart ayında %21,8'lik hızla büyümesini sürdürürken, BAE ve Suudi Arabistan pazarları da çift haneli ihracat artışı kaydederek dikkat çekti.

Ülke grupları bağlamında ise, 2015 yılının ilk 3 ayında AB ülkeleri, Türkiye'nin ihracatında %45,4'lük bir paya sahip oldu. Bu dönemde ülke grupları arasında 2. sırada gelen Ortadoğu da, geçen yılın aynı dönemine göre payını 1,3 puan artışla %20,7'ye yükseltti. Buna karşılık, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve Afrika ülkelerinin pastadaki payları sırasıyla 1,6

ve 0,7 puan daralma kaydetti. Kuzey Amerika ve Uzakdoğu ülkelerine yapılan ihracatın payı bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla 1,2 ve 0,4 puanlık artış kaydederken, diğer Amerika ve diğer Asya pazarlarında dilim daralmaları yaşandı.

En çok ihracat yapan iller arasında ise, Mart ayında ilk sırayı yine İstanbul alırken, onu Bursa ve Kocaeli izledi. İstanbul ve Bursa bu dönemde sırasıyla 4,94 ve 1,05 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirirken, Kocaeli için rakam 0,95 milyar dolar oldu. Sıralamada 4.lüğü 0,67 milyar dolarla İzmir, 5.lüğü ise 0,58 milyar dolarla Ankara aldı.



ABD'ye İhracat Artışı Dikkat Çekiyor

Avrupa'ya İhracat Pariteden Olumsuz Etkileniyor

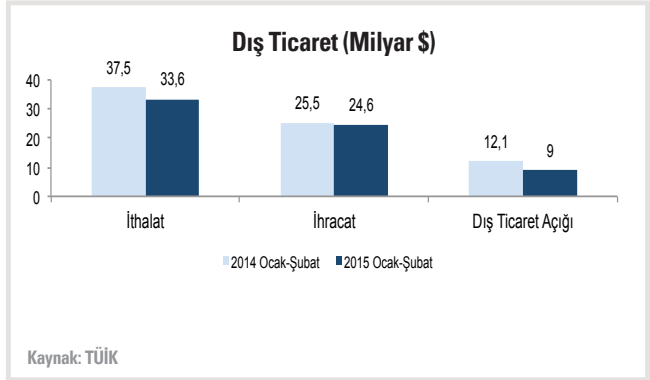
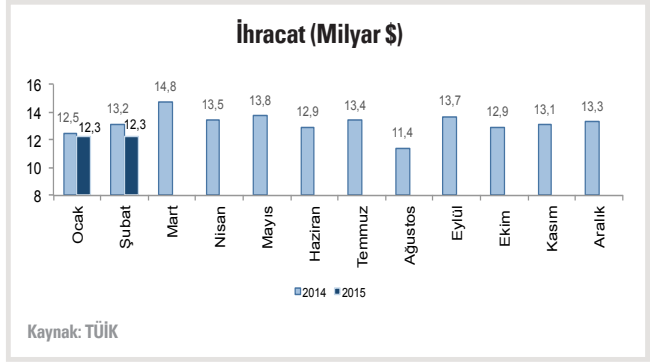
Ortadoğu Pazarının Pastadaki Payı Büyüyor

DIŞ TİCARET DENGESİ

TÜİK verilerine göre, Şubat ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre %6 oranında azalarak 12,3 milyar dolar oldu. Bu dönemde en yüksek değerlerde ihracat gerçekleştiren fasıl, %70,2 yıllık artış kaydeden kıymetli metaller ve taşlar olurken, onu sırasıyla %2,3 ve %12,4 ihracat daralması gerçekleştiren motorlu kara taşıtları ve makineler izledi. Şubat ayında 4.lüğü ise, %21,2 düşüş kaydeden demir-çelik aldı. Bu dönemde yıllık toplam ihracat gelişimine en büyük katkısı 6 puanla kıymetli metaller ve taşlar yaparken, mineral yakıtlar ve yağlar, demir-çelik ve makineler ise en olumsuz etki yapan fasıllar oldu. İthalat ise Şubat ayında yıllık bazda %7,2 oranında bir düşüş sergileyerek, 16,9 milyar dolar oldu. Bu dönemde en yüksek

değerde ithalat yapan fasıllar, sırasıyla mineral yakıtlar ve yağlar, makineler ve elektronik oldu. İthalat, söz konusu fasılların ilk ikisinde sırasıyla yıllık %22,9 ve %7,4 azalırken, elektronikte ise %17,3 oranında arttı. Şubat ayında ithalatın gelişim hızına en büyük pozitif katkılar demir-çelik ve elektronikten gelirken, aşağı yönlü destek veren grupların başında ise mineral yakıtlar ve yağlar ile plastikler yer aldı.

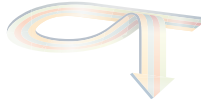
Bu veriler doğrultusunda, dış ticaret açığı Şubat ayında yıllık %10,2 oranında bir düşüşle 4,7 milyar dolar oldu. Ocak-Şubat döneminde ise açık %25,7 gerileyerek 9 milyar dolar olarak kaydedildi. Yılın ilk 2 ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı da, önceki yılın aynı dönemine göre 5,5 puan artarak %73,3 seviyesinde gerçekleşti.



Altın İhracatı Artıyor



İthalat Düşüşünü Sürdürüyor



İlk 2 Ayda İhracatın İthalatı Karşılama Oranı %73,3 Oldu



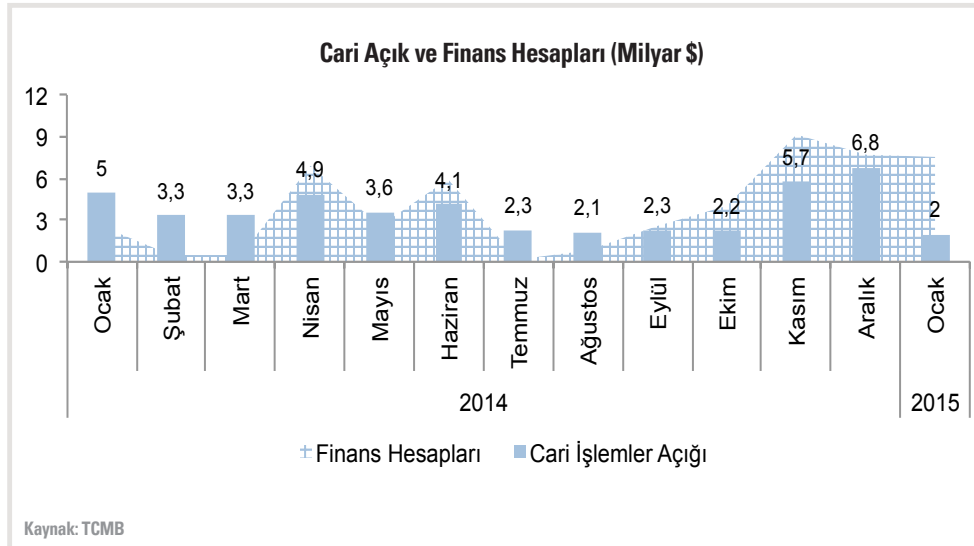
ÖDEMELER DENGESİ

Cari işlemler açığı 2015 Ocak ayında 2 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ocak ayı cari işlemler hesabı, mal ve birincil yatırım kaynakları dengelerindeki sırasıyla 2,6 ve 0,5

milyar dolarlık açıklarla aşağı yönlü hareket ederken, hizmetler dengesindeki 1 milyar dolarlık fazladan olumlu etkilendi. Bu veriler doğrultusunda açık, önceki yılın aynı ayına göre %59,8 oranında ciddi bir gerileme kaydedti. Bu dönemde altın hariç cari açığındaki düşüş ise %36 oldu. Öte yandan, Ocak ayında cari açığının finansmanı güçlü bir görünüm çizdi. Bu dönemde finans hesap-

larına 7,5 milyar seviyesinde net giriş olurken, net hata ve noksan kalemi ise -1,5 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu doğrultuda, Ocak ayında TCMB rezervlerinde 4 milyar dolar artış kaydedildi.

lari 7,5 milyar seviyesinde net giriş olurken, net hata ve noksan kalemi ise -1,5 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu doğrultuda, Ocak ayında TCMB rezervlerinde 4 milyar dolar artış kaydedildi.



Cari Açık Ocak Ayında %59,8 Geriledi



Finans Hesaplarına 7,5 Milyar Dolarlık Giriş Kaydedildi



AVRUPA EKONOMİSİ

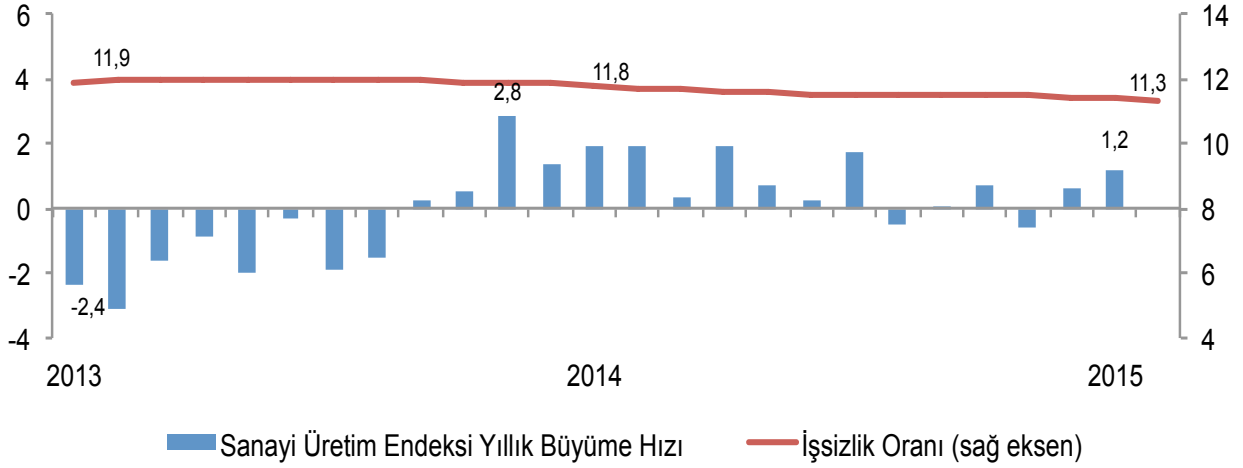
Euro Bölgesi sanayi üretimi hızı, 2014 Aralık ayı için yukarı yönlü revize edilerek %0,6'lık bir

artışa işaret ederken, 2015 Ocak ayında ise temposunu artırarak %1,2 artış sergiledi. Bölge ekonomisindeki hafif

canlanma belirtileri, güven endekslerinde de hissediliyor. Bu bağlamda, Tüketici Güven Endeksi bir süredir gözlenen

yükseliş trendini Mart ayında da sürdürerek -3,7 puan seviyesine ulaştı. Reel Kesim Güven Endeksi de bu dönem-

Euro Bölgesi'nde Sanayi ve İşsizlik (%)



Kaynak: TradingEconomics

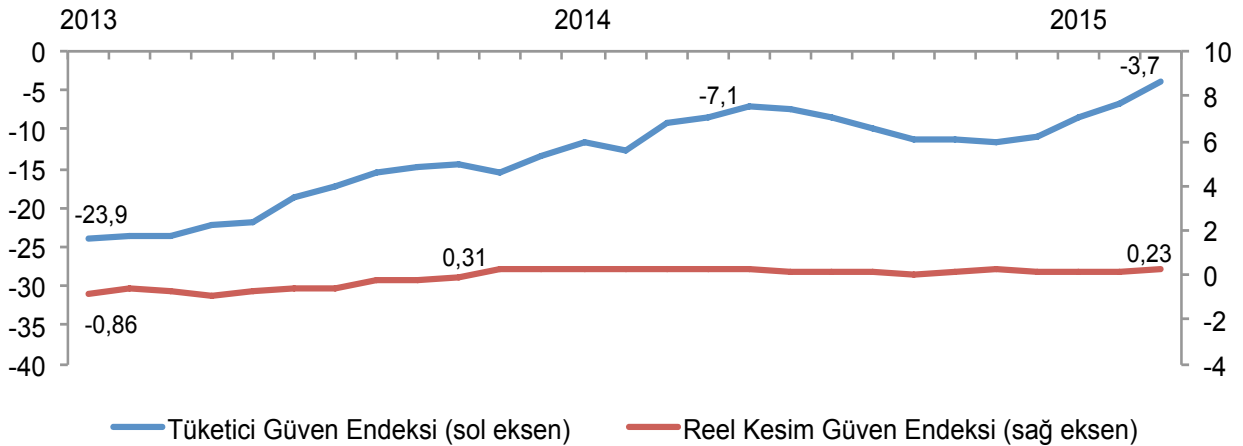
de artış kaydederek 0,23 puan oldu. 2014 yılının son ayları için revize edilen bölge işsizlik oranı ise, yılsonundaki %11,4

düzeyinden Ocak ayında %11,3'e geriledi. Öte yandan, Ocak ve Şubat aylarında sırasıyla %0,6 ve %0,3 olan Euro

Bölgesi enflasyonu, Mart ayında ilk tahminlere göre %0,1 seviyesine yükseldi. Enerji fiyatları bölgedeki enflasyonun

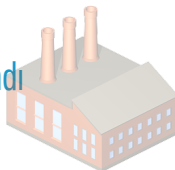
negatif gerçekleşmesine katkı vermeye devam ederken, gıda fiyatlarında ise artış yaşandığı gözlemlendi.

Euro Bölgesi Güven Endeksleri (puan)



Kaynak: TradingEconomics

Euro Bölgesi'nde Sanayi Hız Kazandı



Hem Tüketicinin Hem de Reel Kesimin Güveni Artıyor

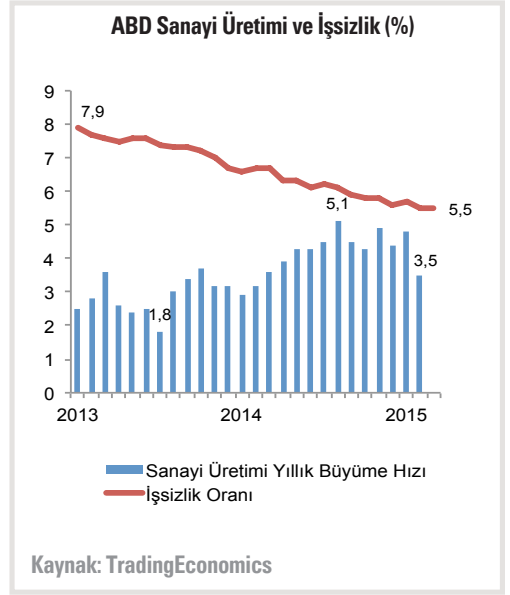
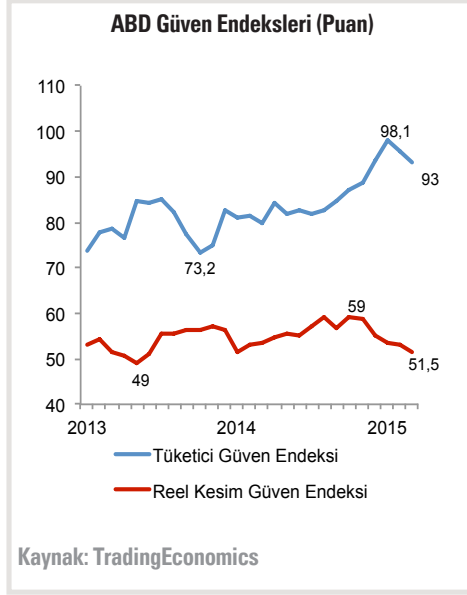


Bölge Enflasyonu %0,1 Seviyesine Yükseldi



ABD EKONOMİSİ

Yeni yıla hız kazanarak giren ABD sanayi üretimi Şubat ayında bir miktar tempo kaybederek %3,5 oranında artış kaydetti. Piyasalardaki güvende Şubat ayında gözlenen bozulma ise, Mart ayında da devam etti. Tüketici Güven Endeksi bu doğrultuda 2,4 puan düşüşle 93 puan seviyesine gerilerken, Reel Kesim Güven Endeksi de 1,4 puan gerileyerek 51,5 puan oldu. Öte yandan işsizlik oranı ise Mart ayında %5,5 olarak kaydedildi. FED kararlarında bir diğer belirleyici unsur olan ve Ocak ayında %-0,1 olan enflasyon ise, Şubat ayında %0 düzeyinde gerçekleşti. Enerji fiyatlarındaki düşüş enflasyonu aşağı yönlü etkilemeye devam ederken, gıda ve sağlık gibi bazı kalemlerdeki artış ise Şubat ayında yukarı yönlü bir etki yaptı.



ABD'de İşsizlik Oranı %5,5 Oldu

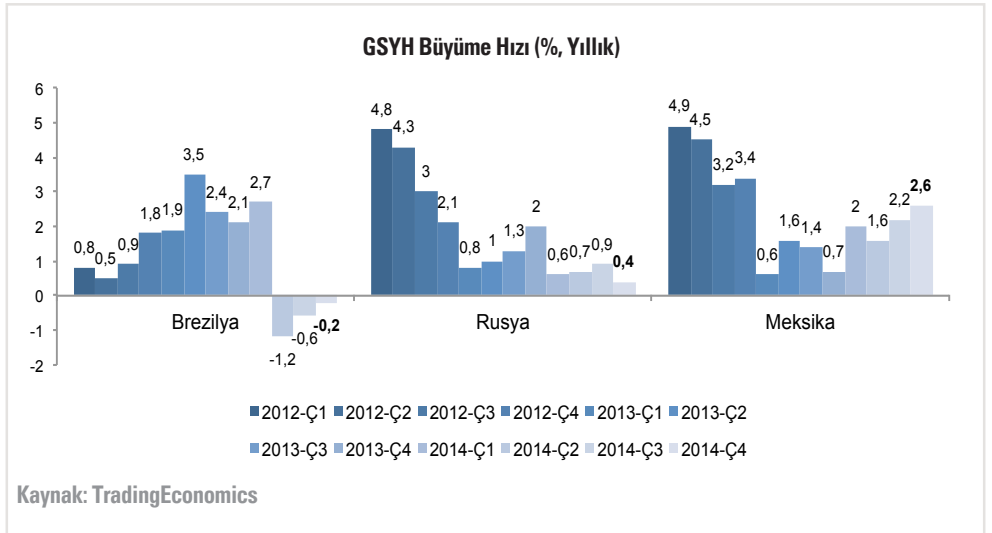
Enflasyon %0 Olarak Kaydedildi

Beklentilerdeki Bozulma Devam Ediyor

YÜKSELEN EKONOMİLER

Gelişmekte

olan ekonomilere ait 2014 son çeyrek büyüme verileri büyük ölçüde açıklandı. Bu kapsamda Rusya, yılın 4. çeyreğinde yıllık bazda %0,4 oranında ekonomik büyüme kaydetti. Bu dönemde sadece tüketimden pozitif bir katkı alan Rusya ekonomisi, yatırımlar, ihracat ve kamu harcamalarındaki düşüşten olumsuz etkilendi. Bu doğrultuda 2014 yılı genelinde %0,6 büyüme kaydeden ekonomi, 2009'dan sonraki en düşük hızını sergiledi. Son yıllarda gözlenen bu hız kaybında, daralmasını sürdüren yatırımlar etkili olurken, 2014 yılında uygulanan yaptırımlar ile döviz ve petrol piyasalarındaki gelişmeler de önemli rol oynadı. Latin Amerika'nın en büyük ekonomisi Brezilya ise, aşağı yönlü revize edilerek %-0,6 olan 3. çeyrek büyümesinin ardından, son çeyrekte de %0,2 oranında daraldı. Ekonominin daralmasında 3 çeyrektir üst üste gerileme kaydeden yatırımlar etkili olurken, kamu harcamalarında da düşüş gözlemlendi. Özel tüketim hafif bir



artış göstermekle birlikte, ihracattaki %10,7'lik gözle görülür daralma dikkat çekti. Bu dönemde Brezilya'da ithalat da gerileme sergiledi. Ülkede sanayi sektörü son 3 çeyrektir daralma kaydederken, hizmetler sektöründe ise son çeyrekte hafif bir artış gözlemlendi. Bölgenin önde gelen ekonomilerinden Meksika ise, temposunu artırmaya devam ediyor. 2014'ün 3. çeyreğinde yıllık

%2,2 büyüme kaydeden Meksika ekonomisi, son çeyrekte hızlanarak %2,6 oranında GSYH artışı kaydetti. Ekonominin bu dönemdeki performansında sanayi ve hizmetler sektörleri etkili olmayı sürdürürken, madencilikteki gerileme ise olumsuz rol oynadı. Bu verilerle Meksika ekonomisi, 2014 yılında %2,1 büyüme kaydederek 2013 yılına göre hız kazandığını kanıtladı.

Rusya'da 2014 Yılında 2009'dan Sonra En Düşük Büyüme Kaydedildi

Meksika Tempo Artışına Devam Ediyor

Brezilya Son Çeyrekte de Daraldı